

[1] Romeinen 8, 19

Hoezo ziet de schepping er reikhalzend naar uit dat openbaar wordt wie Gods kinderen zijn? Wie zijn dat, Gods kinderen? Wat betekent het dat zij openbaar worden? En wat heeft de hele schepping daarmee te maken? Kan de schepping wel iets reikhalzend verlangen? **[2]** Verlangen... Dit is een vreemde bijbeltekst en als je die even op je laat inwerken, roept die alleen maar vragen op. Wat een rare uitspraak. Nu is het mijn persoonlijke ervaring: hoe vreemder een bijbeltekst op het eerste gezicht is en hoe meer vragen een bijbeltekst op het eerste gezicht oplevert – hoe meer er te halen valt. Zodra je denkt: ‘Dit is oud nieuws,’ ga je ook niks meer ontdekken en ga je ook niks meer leren. Maar bij een bijbeltekst die jeukt, daar valt wat te halen. Mooi. Dan valt er wat te halen vanmorgen.

[3] Ik ga wel even een aanloopje nemen en die aanloop begint bij Psalm 128. Jaap en ik hebben ervoor gekozen om op de adventzondagen te preken over een aantal Psalmen. Specifiek: over een aantal bedevaartspsalmen. Na Psalm 119, die hele lange over de wet, volgen er vijftien, van 120 tot 134, die allemaal als titel hebben: een pelgrimslied. **[4]** Dit waren de Psalmen die de Israëlieten zongen, als ze een paar keer per jaar op reis gingen om één van de grote feesten te vieren in Jeruzalem: het Paasfeest, het Oogstfeest, het Loofhuttenfeest. En onderweg zong je deze liederen. Daarmee zijn het allemaal automatisch liederen van verlangen. **[5]** Je bent onderweg, maar je bent er nog niet en je zingt van het verlangen in je hart. En tegelijk vormen deze Psalmen samen een soort van playlist, zoals Jaap het noemde. Specifiek: dit is de muziek, waarmee je het volhoudt, net als met hardlopen, onderweg naar je doel.

Psalm 128 hoort in dat rijtje thuis. In deze Psalm zingen we van ons verlangen naar Gods zegen, heel concreet. We verlangen naar zijn zegen op ons werk: **[6]** ‘[dat je mag] eten wat je werk opbrengt, geluk en voorspoed vallen je toe.’ Je verlangt naar zijn vrede in je huis: **[7]** ‘je vrouw als een vruchtbare wijnstok in het midden van je huis, je kinderen als jonge olijfbomen in een kring om je tafel.’ En je weet waar je die zegen zoeken moet: bij de God van je leven, bij zijn tempel in Jeruzalem: **[8]** ‘Ontvang de zegen van de Heer uit Sion, verheug je in de voorspoed van Jeruzalem, alle dagen van je leven.’ Zegen op je werk, vrede in je huis, te vinden bij God. Voor wie? Voor iedereen met eerbied voor de Heer. **[9]** ‘Gelukkig ieder die ontzag heeft voor de Heer en de weg gaat die Hij wijst.’

Op dit moment kun je met het verhaal van deze Psalm aan de haal gaan. Je gaat met deze Psalm aan de haal als je er een formule van maakt. Deze formule: ontzag voor de Heer + het gaan van zijn weg = geluk en voorspoed. Fout. De bedevaartspsalmen zijn liederen van verlangen en verlangen kun je niet in een formule stoppen. Net voor Psalm 128 hadden wij, onderweg naar Jeruzalem, Psalm 127 gezongen. Dat zegt je misschien niks, maar deze woorden uit die Psalm ken je vast wel: 'Als de Heer het huis niet bouwt, vergeefs zwoegen de wachters.' 'Vergeefs is het dat je vroeg opstaat, je laat te ruste legt, je aftobt voor wat brood – hij geeft het zijn lieveling in de slaap.' En even verderop zingen we Psalm 130: 'Als u de zonden blijft gedenken, Heer, Heer, wie houdt dan stand?' Geen automatisme en geen formule, maar verlangen en genade.

Je kunt ook met deze Psalm aan de haal gaan, door er de omgekeerde formule van te maken: als iemand geen geluk en voorspoed heeft, heeft die kennelijk geen ontzag voor de Heer, of ook: voor zo iemand heeft de Heer kennelijk geen liefde. Als jij verlangt naar kinderen en je krijgt ze niet, ben je dan misschien niet goed genoeg? Als jij geen partner hebt gevonden die met jou de maaltijd deelt, houdt God niet van je? Nee, dat is allemaal *niet* het verhaal van deze Psalm. Dit is het verhaal: er zijn verlangens, mooie verlangens, verlangen naar zegen op je werk en gezelligheid om je tafel, en wanneer die goede verlangens vervuld worden is dat een zegen van onze God, zoals elk goed verlangen van God komt en de vervulling ervan van God komt. Dan ervaren Erik en Gerdien de zegen van God in Samuël en in elkaar en dan ervaar jij die zegen in wat God jou geeft.

En ik verbind het goede verlangen achter deze Psalm even met allerlei goede verlangens in de tijd van Advent. Een jaar van hard werken ligt straks weer achter je en je mag even op adem komen en genieten van het goede dat de goede God je geeft. En buiten is het koud en donker, maar binnen branden kaarsen en rond de tafel is het warm. Je mag best een beetje cynisch doen over wat er van het kerstfeest geworden is: een feest van verplicht genieten van overvloed en afgedwongen gezelligheid. Het is ook niet alles, kom ik nog op terug. Maar dat verlangen, naar genieten van zegen op je werk en van vrede met de mensen om je heen die de Heer je geeft: het is zo oud als de weg naar Jeruzalem. Sterker nog: het is, hoe jij geschapen bent.

En nu maak ik de stap van deze Psalm naar God. **[10]** Psalm 128 is een Psalm van verlangen, verlangen naar Gods zegen. Kunnen we aan de hand van zo'n Psalm ook iets zeggen over de God, naar wie zijn zegen wij verlangen? Me dunkt. Om even te beginnen: als het gaat over verlangen, het verlangen van de schepping, ons verlangen, wat zou het verlangen van God zijn? Wat verlangt God? Misschien is het eerste wat in je opkomt: dat wat Hij *van jou* verlangt, bij voorbeeld: zie de tien

geboden. Kennelijk is dat wat Hij wil, het verlangen van zijn hart, dat ik mij daaraan houdt. Zie ook die Psalm 128: 'Gelukkig ieder die ontzag heeft voor de Heer en de weg gaat die Hij wijst.' Maar er is meer dan dat.

Wat ik je vandaag over God wil meegeven, is dat God het houden van die geboden en het gaan van die wegen vanzelfsprekend van je verlangt, maar dat dat niet het hoogste doel is. Want in zijn diepe verlangens lijkt God wel een mens. Of misschien is het wel net andersom: in onze diepe verlangens lijken wij wel op God. Psalm 128 noemt als onze verlangens: zegen op je werk, vrede in je huis, zegen die je zoekt bij God. En nu zeg ik dat dit het verlangen van God is: **[11]** genieten van zijn werk, vrede in zijn huis en dat alles delen met zijn kinderen, die Hij liefheeft. Ik probeer het even uit te leggen.

Wij geloven dat onze wereld, en het hele universum, niet uit toeval zijn ontstaan, maar uit het verlangen van God. Hij had er een goddelijk plezier in om aan het werk te gaan en met zijn eigen handen iets moois te maken. En, God, wat werd het mooi. Het licht, de luchten, het land, de planten, de dieren, de mensen: het was een enorme klus, maar toen het af was genoot God ervan. 'God keek naar alles wat hij had gemaakt en zag dat het zeer goed was. Het werd avond en het werd morgen. De zesde dag.' Hoog tijd voor een feestdag. 'Op de zevende dag had God zijn werk voltooid, op die dag rustte hij van het werk dat hij gedaan had. God zegende de zevende dag en verklaarde die heilig, want op die dag rustte hij van heel zijn scheppingswerk.' Genieten!

En God verlangt ernaar dat er vrede is in het huis, dat de schepping is. Want de hele wereld is een huis waar God wil wonen. Nu geldt dat om te beginnen van de hele schepping, onze planeet, het zonnestelsel, de Melkweg en dan nog 14 miljard lichtjaren meer, God bezuinigt niet op vierkante meters. Maar in dat alles is de aarde een huis waar Hij wil wonen, een huis waar Hij wil dat er vrede is, vrede van God. Alles mag een weerspiegeling zijn van wie Hij is en alles mag genieten van wat Hij geeft. En dat wil Hij dan, tenslotte, graag delen met zijn familie, zijn kinderen, met ons, die Hij liefheeft. Zo zie je zijn glorie in heel zijn rijk.

Oké, en nu Romeinen 8, 19. **[12]** 'De schepping ziet er reikhalzend naar uit dat openbaar wordt wie Gods kinderen zijn.' 'Openbaar worden' betekent hier zoveel als 'zichtbaar worden.' De schepping, de hele schepping, verlangt ernaar, verlangt er diep naar, dat zichtbaar wordt wie kind van God is. Ik ga nu met jullie en met deze tekst eerst naar kerst kijken. **[13]** Naar Kerst. Want ook al is iedereen die gelooft één van Gods kinderen, het is zeker zo dat je Jezus van Nazareth een kind van

God kunt noemen. Kun je van Hem zeggen: 'De schepping ziet er reikhalzend naar uit dat openbaar wordt wie Hij is?'

Je zou kunnen denken aan de koe en de ezel in die stal in Bethlehem. Zijn zij misschien vertegenwoordigers van de schepping, die als eersten iets van het openbaar worden van de kinderen van God hebben beleefd? Het probleem van de koe en de ezel is dat ik niet weet of zij er wel bij waren. Ja, in de kerstverhalen en in de schilderijen van de geboortescene en in de kerststalletjes staan ze er standaard bij. Maar geen van de evangeliën heeft ze genoemd en ik probeer over de Bijbel te preken en niet over wat de traditie eraan heeft toegevoegd. Wat blijft er dan over dat spreekt van een reikhalzend verlangen van de schepping naar het zichtbaar worden van Gods kinderen, als dat al zichtbaar wordt bij de geboorte van dit ene kind van God? Wat blijft er over? Eén ster en miljoenen engelen.

[14] Eén ster en miljoenen engelen. Want die worden wel genoemd in het evangelie. Die ster is natuurlijk de ster van Bethlehem. Het kan een bijzondere stand zijn geweest van een paar sterren of planeten, het kan een komeet zijn geweest, maar één ding maakt het verschijnen van die ster duidelijk: 'De hemel verhaalt van Gods majesteit, het uitspansel roemt het werk van zijn handen.' Het is maar één ster, het is maar een klein begin. Het haalt het niet bij wat er in het begin gebeurde, toen God voor het eerst het licht tevoorschijn riep en de dragers van het licht, de zon, de maan en de sterren. Maar het moment dat Gods unieke kind ter wereld komt kan niet zonder dit ene bewijs, dat de schepping straalt, omdat de koning komt.

Eén ster en miljoenen engelen. En dan denk ik natuurlijk aan de engelen die volgens de herders hun lied zongen in de velden bij Bethlehem. Engelen: voor ons zijn het huisgenoten die je af en toe door de gang ziet dwalen. Je weet niet half wie ze zijn en hoe hun leven eruitziet. Maar bij het verschijnen van Gods Zoon in Gods schepping krijgen zij het podium namens die hele schepping van God en ze juichen omdat God hun verlangen vervult. 'Eer aan God in de hoogste hemel en vrede op aarde voor alle mensen die hij liefheeft.' U zegt? **[15]** 'Eer aan God in de hoogste hemel en vrede op aarde voor alle mensen die hij liefheeft.'

Ik heb ons verlangen uit Psalm 128 zo samengevat: 'Zegen op je werk, vrede in je huis, te vinden bij God voor iedereen met eerbied voor de Heer.' Ik heb dat verlangen van ons gespiegeld aan het verlangen van God zelf: genieten van zijn werk, vrede in zijn huis en dat alles delen met zijn kinderen, die Hij liefheeft. Ik zeg nu dat de engelen zingen dat zij dit verlangen delen en het vervuld zien in de geboorte van dit kind van God. Zo zien ze zijn glorie in heel zijn rijk. Eer aan God, dat Hij

zijn werk gaat voltooien. Vrede in zijn huis, vrede door dit kind. En dat gedeeld met ieder die Hij liefheeft, zijn kinderen, die Hem eren.

Maar Romeinen 8, 19 gaat niet alleen over engelen en dat ene kind van God. Het gaat er over de hele schepping en het diepe verlangen van die hele schepping naar het zichtbaar worden van al Gods kinderen, van ons allemaal van Samuël hier af tot de 80-plussers toe. Wat is jouw plek in dit verhaal? Om te beginnen: geniet op weg naar kerst van het goede dat de Heer je geeft. Zegen op je werk en vrede in je huis, te vinden bij God voor ieder met eerbied voor de Heer. Maar ga deze advent een stap verder en open je hart voor het verlangen van de hele schepping: **[16]** dat zichtbaar wordt dat jij kind van God bent. Want dat is jouw plek in deze wereld van God: dat jij in deze wereld Hem weerspiegelt. Dat jij jouw rol in deze wereld als onderkoning namens God weer op je neemt, zodat de schepping deelt **[17]** in Gods zegen op jouw werk, zodat de vrede om jou heen zich niet beperkt tot je eigen huis, maar doordringt in alles wat jij aanraakt, **[18]** vrede in het hele huis van God. Want wat jij zoekt bij God, dat zoekt de schepping bij jou.

Let op, ik weet dat Romeinen 8, 19 over de toekomst gaat. Het is nog niet zover. Het lukt mij niet eens om de vrede in mijn eigen huis te bewaren en veel van mijn werk is zo krakkemikkig als wat. En dat herken jij vast weleens in je eigen leven. In Romeinen 8 zegt Paulus ook met zoveel woorden dat wij in feite zelf onderdeel zijn van de schepping en dat ook wij reikhalzend uitkijken naar dat zichtbaar worden van wie wij werkelijk zijn. Maar het punt is dat de Geest die in Jezus van Nazareth woonde ook in jou is gaan wonen: een kern van leven dat van God komt in jouw bestaan vandaag. Eén ster maakt nog geen zomer, maar er is in Bethlehem iets begonnen, God is in Bethlehem iets begonnen, waarachter Hij niet teruggaat. Dus al ligt er nog een vloek op de wereld, ik ben ervan overtuigd dat het lijden van deze tijd geen kans maakt tegen de glorie die in de toekomst zichtbaar gaat worden. En als schepsel verlang ik met de schepping mee dat wij worden wie we werkelijk zijn: kinderen van het licht, kinderen van God.

Maar zet dan deze advent je hart open voor dat verlangen van de hele schepping, dat zichtbaar wordt dat jij kind van God bent. Dat jij Hem in deze wereld weerspiegelt. Dat jij je rol als onderkoning op je neemt, zodat de schepping deelt in Gods zegen op jouw werk (en het gaat dus niet om betaald werk of onbetaald, maar om die zegen) en dat de vrede om je heen doordringt in alles wat je aanraakt. Concreet betekent dat inderdaad dat ook jij meer groene keuzes maakt. Als jij kerst ziet als een feest dat jouw privéverlangens vervult, dan heb je van kerst niets begrepen. Het is het begin van Gods herstel van zijn scheppingswerk en alles wat die schepping kapot maakt is in strijd

met kerst. Denk daar eens aan in deze adventstijd en neem het mee in je goede voornemens voor 2018. Als begin van wat de schepping van je verlangt.

God heeft ons mensen werkelijk lief: in de mensen een welbehagen. Zijn eigen zoon is gekomen om de vrede in zijn huis te herstellen, vrede op aarde. **[19]** Alle eer aan God.

Amen.